

PELS RIJCKEN

Per e-mail: administratie@mensenrechten.nl

College voor de Rechten van de Mens
Kleine Singel 1-3
3572 CG Utrecht

onze ref.

uw ref. 2024-0556, 2024-0710, 2024-0711 en
2024-0712, 2024-0737, 2024-0804 en
2024-0805

advocaat · partner

inzake Staat (Minister van Justitie en Veiligheid, de
Raad voor de rechtspraak, de
gerechtsbesturen van rechtbank Amsterdam
en Noord-Nederland) / Bureau Clara
Wichmann c.s.

21 april 2026

Geachte ,

Op 5 maart 2026 heeft de Staat de oordelen ontvangen van uw College in de zaken van Stichting Bureau Clara Wichmann (2026-35), mevrouw (2026-36), mevrouw (2026-37) en mevrouw (2026-38). In de begeleidende brief heeft uw College verzocht om een reactie waarin de Staat aangeeft welke maatregelen zullen worden getroffen naar aanleiding van deze oordelen.

Allereerst benadrukt de Staat dat, hoewel de oordelen van uw College niet bindend zijn, de Staat deze oordelen buitengewoon serieus neemt. Uw College heeft geoordeeld dat de Staat verboden (indirect) onderscheid heeft gemaakt jegens vrouwelijke rechters in opleiding met het inschalings- en beloningsbeleid tussen 1994 en 2023. Van een (verboden) onderscheid na de benoeming tot rechter is geen sprake.

datum 21 april 2026
onze ref.

2/3

Daarnaast heeft uw College geoordeeld over verboden onderscheid in de bovengenoemde individuele gevallen.

De Staat trekt zich deze oordelen aan en ziet de impact van deze oordelen op de mensen in de organisaties die het betreft. De Staat staat voor gelijke behandeling en rechtvaardigheid. Het belang van een passend inschalings- en beloningsbeleid dat voldoet aan geldende wet- en regelgeving wordt vanzelfsprekend onderschreven. Daarom heeft de Staat in 2020 besloten om onderzoek te laten verrichten of er sprake is van een beloningsverschil tussen mannen en vrouwen bij de inschaling van rechters en officieren van justitie (in opleiding). Uit het onderzoek van Erasmus Q-Intelligence is gebleken dat er in de periode 2016-2021 een beloningsverschil van gemiddeld 3,5 procent was in het voordeel van mannen tijdens de opleidingsperiode. Dit betreurt de Staat: het is onwenselijk wanneer vrouwelijke rechters in opleiding gemiddeld genomen minder verdienen dan hun mannelijke collega's.¹ Tegelijkertijd gaat het hier om een complexe situatie, waarin bovendien sprake is van lopende juridische procedures. Daarbij zijn de door de Staat ingenomen standpunten over (complexe) belangrijke juridische vraagstukken zoals formele rechtskracht en de toepassing van de maatmensvergelijking ongewijzigd. De Staat geeft in het navolgende een reactie op de vraag welke maatregelen zullen worden getroffen naar aanleiding van de oordelen.

De Staat stelt voorop dat de beloningssystematiek die in de oordelen centraal stond inmiddels niet meer geldt. Op 18 juli 2024 is in overleg tussen de minister van Justitie en Veiligheid en de sociale partners (NVvR) een akkoord bereikt in het Sectoroverleg Rechterlijk Macht (SORM) over een nieuw inschalingsbeleid. Daarbij is afgesproken dat de oude afspraak tussen de minister en de NVvR – die in de beoordeling door uw College centraal stond – waarbij inschaling plaatsvond (mede) op basis van het laatstverdiende salaris, wordt losgelaten en dat in plaats daarvan wordt ingeschaald op basis van ongewogen werkervaring. Dat nieuwe beleid is toegepast op rechters (en officieren) in opleiding die vanaf 1 juli 2023 zijn ingestroomd. De implementatie van het beleid is geëvalueerd in het SORM. Hiermee is het inschalingsbeleid in samenspraak met de sociale partners richting de toekomst (met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2023) reeds aangepast.

Daarmee resteert alleen nog de vraag of de Staat maatregelen moet treffen in verband met hoe in het verleden het laatstverdiende loon is betrokken bij de inschalingsmethodiek. Dit is, zowel feitelijk als juridisch, een complex vraagstuk. Tijdens de begrotingsbehandeling van het ministerie van Justitie en Veiligheid is door de Kamerleden Ellian, Sneller en Straatman een amendement ingediend.² In dat amendement staat dat, hoewel daadwerkelijke benadeling voor bestaande gevallen niet ongedaan kan worden gemaakt, indieners incidenteel vijf miljoen euro

¹ Dit is ook eerder door de toenmalig Staatssecretaris Rechtsbescherming aangegeven in antwoorden op Kamervragen d.d. 23 september 2024, zie het antwoord op vragen 3 en 4.

² *Kamerstukken II 2025-2026*, 36 800-VI, nr. 135 (amendement van het lid Ellian c.s. ter vervanging van dat gedrukt onder nr. 70).

datum 21 april 2026
onze ref.

3/3

beschikbaar stellen voor erkenning en een regeling die door de regering nader uitgewerkt kan worden. Tegen deze achtergrond wil het ministerie voortvarend met verschillende betrokkenen in een zorgvuldig proces in gesprek over een blijk van erkenning en hoe invulling kan worden gegeven aan het oordeel van uw College.

Namens de Staat vertrouw ik erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Een kopie van deze brief zend ik aan de gemachtigden van verzoekers (in oordelen 2026-35 t/m 37) en aan mevrouw (oordeel 2026-38).

Hoogachtend,
Pels Rijcken & Droogleevers Fortuijn N.V.